

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Волинський національний університет імені Лесі України  
Факультет біології та лісового господарства  
Кафедра лісового і садово-паркового господарства

## СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

### **ВСТУП ДО ФАХУ**

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої  
освіти

галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство  
та ветеринарна медицина

спеціальності Н4 Лісове господарство

освітньо-професійної програми Лісове господарство

**Силабус освітнього компонента «Вступ до фаху»** підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина спеціальності, Н4 Лісове господарство за освітньо-професійною програмою Лісове господарство.

**Розробник:** Голуб Сергій Миколайович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

**Погоджено**

Гарант освітньо-професійної програми:



Шепелюк М.О.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні** кафедри лісового та садово-паркового господарства

протокол № 1 від 02 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри: \_\_\_\_\_



\_\_\_\_\_ Андреева В. В.

## I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Кількість годин/кредитів: 120/4	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Денна форма навчання
	Н4 Лісове господарство	Нормативна навчальна дисципліна
	ОПІ Лісове господарство Бакалавр	Рік підготовки: 1
Семестр: 1		
Лекції: 36 год.		
Практичні: 36 год.		
Консультації: 8 год.		
Самостійна робота: 40 год.		
Мова навчання - українська	Форма контролю: <u>екзамен</u>	

## II. Інформація про викладача

**Викладач:** Голуб Сергій Миколайович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

**Контактна інформація:** e-mail [Golub.Sergiy@vnu.edu.ua](mailto:Golub.Sergiy@vnu.edu.ua)

**Комунікація зі студентами:** електронною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій.

**Розклад занять** розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

**Розклад консультацій.** Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на дошці оголошень кафедри лісового і садово-паркового господарства

## III. Опис освітнього компонента

**Передумови вивчення курсу:** відсутні.

### 1. Анотація курсу

**Метою курсу** є засвоєння студентами знань про структуру і організацію вищої освіти і науки в Україні, структуру ВНУ і правила внутрішнього трудового розпорядку, основні напрями підготовки фахівця, суть спеціальності, місце бакалавра лісового господарства у функціонуванні та подальшому розвитку галузі.

**Основними завданнями** вивчення освітнього компонента «Вступ до фаху» є надання студентам базової інформації про спеціальність лісове господарство. Дисципліна дає можливість студентам, які розпочали навчання зі спеціальності лісове господарство,

докладно вивчити найбільш цікаві галузеві спеціалізації, види підприємств, ознайомитись з основними видами робіт, які проводяться на галузевих підприємствах.

## 2. Компетенції

Після якісного вивчення дисципліни студенти опанують такі компетентності, як:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

ПРН 1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.

ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

## 3. Soft skills

У процесі опанування освітнім компонентом у здобувачів вищої освіти формуються такі **Soft skills**:

1. Критичне мислення – здатність аналізувати наукову інформацію, оцінювати достовірність джерел, формулювати обґрунтовані висновки.
2. Аналітичні навички – уміння систематизувати дані, інтерпретувати результати досліджень, робити логічні узагальнення.
3. Навички наукової комунікації – здатність чітко та аргументовано презентувати результати досліджень в усній і письмовій формах.
4. Академічна доброчесність і етична відповідальність – усвідомлення важливості дотримання етичних норм, чесності та відповідальності у науковій діяльності.
5. Командна робота – уміння ефективно співпрацювати у дослідницьких групах, розподіляти обов'язки та досягати спільних результатів.
6. Самоорганізація та тайм-менеджмент – здатність планувати власну навчальну й дослідницьку діяльність, дотримуватись термінів виконання завдань.
7. Інформаційна грамотність – навички пошуку, відбору та використання наукової інформації з різних джерел і баз даних.
8. Навички вирішення проблем – здатність знаходити оптимальні рішення

- у процесі дослідження та адаптуватися до нових умов.
9. Комунікативні навички – ефективна взаємодія з викладачами, колегами та фахівцями суміжних галузей.
  10. Здатність до самоосвіти та професійного розвитку – готовність до безперервного навчання та вдосконалення професійних компетентностей.

### ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис курсу: програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху» підготовки бакалавра складена відповідно до освітньо-професійної програми Лісове господарство спеціальності Н4 Лісове господарство галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина.

Таблиця 1

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Прак. роб.	Конс.	Сам. роб.	Усього
<b>Змістовий модуль 1. Організація освіти і науки в Україні</b>					
<b>Тема 1.</b> Структура і організація вищої освіти і науки в Україні. Структура ВНУ імені Лесі Українки і правила внутрішнього трудового розпорядку.	4	4	1	6	3
<b>Тема 2.</b> Навчальні плани спеціальності Н4 Лісове господарство освітньо-професійної програми Лісове господарство. Характеристика навчального плану підготовки бакалаврів лісового господарства.	8	8	1	6	7
Разом за змістовим модулем 1	<b>12</b>	<b>12</b>	<b>2</b>	<b>12</b>	<b>33</b>
<b>Змістовий модуль 2. Лісове господарство в Україні</b>					
<b>Тема 3.</b> Предмет і значення спеціальності лісове господарство в розрізі спецпредметів.	6	6	2	6	5
<b>Тема 4.</b> Характеристика та організаційна структура лісового господарства України та зокрема Волинської області. Основні положення концепції розвитку лісового господарства.	6	6	2	6	6
Разом за змістовим модулем 2	<b>12</b>	<b>14</b>	<b>4</b>	<b>12</b>	<b>49</b>

<b>Змістовий модуль 3. Академічна доброчесність</b>					
<b>Тема 6.</b> Принципи та норми академічної доброчесності.	4	4	-	4	7
<b>Тема 7.</b> Порушення академічної доброчесності.	4	4	1	6	5
<b>Тема 8.</b> Відповідальність за не дотримання академічної доброчесності.	4	4	1	6	5
Разом за змістовим модулем 3	<b>12</b>	<b>12</b>	<b>2</b>	<b>16</b>	<b>35</b>
<b>Види підсумкових робіт, балів</b>					
<b>Модульна контрольна робота 1</b>	<b>КР/ 30</b>				
<b>Робота на практичних заняттях</b>	<b>ІРС/ 70</b>				
<b>Всього годин</b>	<b>36</b>	<b>36</b>	<b>8</b>	<b>40</b>	<b>120</b>

Форма контролю\*: ІРС –індивідуальна робота студента, КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота. Форма і зміст таблиці може бути видозмінена, на розгляд кафедри.

Таблиця 2

**Тематика практичних занять**

<b>№</b>	<b>Тема</b>	<b>Кількість годин / балів</b>
1	Система освіти України: структура та рівні	2 / 4
2	Органи управління освітою та їхні повноваження	2 / 4
3	Правові засади функціонування освіти	2 / 4
4	Організація наукової діяльності в Україні	2 / 4
5	Міжнародна інтеграція освіти і науки	2 / 4
6	Актуальні проблеми та перспективи розвитку освіти і науки	2 / 4
7	Структура та функції лісового господарства України	2 / 4
8	Організація охорони та відтворення лісів	2 / 4
9	Лісові ресурси та їхнє використання	2 / 4
10	Сучасні технології в лісовому господарстві	2 / 4
11	Міжнародна співпраця у сфері лісового господарства	2 / 4

12	Актуальні проблеми та перспективи розвитку лісового господарства	2 / 4
13	Поняття та принципи академічної доброчесності	2 / 4
14	Нормативно-правова база академічної доброчесності в Україні	2 / 3
15	Плагіат та його види	2 / 3
16	Академічне письмо та цитування	2 / 4
17	Порушення академічної доброчесності та їхні наслідки	2 / 4
18	Формування культури доброчесності в освітньому середовищі	2 / 4
	<b>Разом</b>	<b>36 / 70</b>
	<b>Види підсумкових робіт, балів</b>	
	<b>Робота на лабораторних заняттях</b>	<b>ІРС/ 70</b>
	<b>Модульна контрольна робота 1</b>	<b>КР/ 30</b>
	<b>Всього балів</b>	<b>100</b>

Форма контролю\*: ІРС –індивідуальна робота студента, КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота. Форма і зміст таблиці може бути видозмінена, на розгляд кафедри.

### Самостійна робота

- Які основні принципи державної політики у сфері освіти?
- Як реалізується автономія закладів вищої освіти?
- Які джерела фінансування освіти існують в Україні?
- Які функції виконує Національна академія наук України?
- У чому полягає значення Болонського процесу для української освіти?
- Як забезпечується якість освіти: акредитація, ліцензування, внутрішні системи?
- Які проблеми стоять перед сучасною українською наукою?
- Як війна вплинула на організацію освітнього процесу та наукових досліджень?
- Які перспективи розвитку освіти й науки в умовах євроінтеграції?
- Які основні принципи державної політики у сфері лісового господарства?
- Як регулюється використання лісових ресурсів в Україні?
- Які методи лісовідновлення застосовуються в сучасній практиці?
- Як здійснюється охорона лісів від пожеж та шкідників?
- Які економічні механізми забезпечують розвиток лісового господарства?
- У чому полягає значення недеревних ресурсів лісу?
- Як цифрові технології змінюють управління лісами?
- Які міжнародні програми підтримують розвиток лісового господарства України?
- Які основні проблеми стоять перед лісовим господарством у контексті зміни клімату?
- Які перспективи розвитку лісового господарства в умовах євроінтеграції?
- Що таке академічна доброчесність і які її основні принципи?
- Які нормативні документи регулюють академічну доброчесність в Україні?
- У чому полягає різниця між плагіатом та самоплагіатом?
- Які правила академічного письма допомагають уникати порушень?
- Як забезпечується етичність наукових досліджень?

- Які наслідки можуть мати порушення академічної доброчесності для студента чи викладача?
- Які інструменти використовуються для перевірки на плагіат?
- Як можна формувати культуру доброчесності у студентському середовищі?
- Які приклади порушень академічної доброчесності трапляються найчастіше?
- Як міжнародні стандарти впливають на розвиток академічної доброчесності в Україні?

#### IV. Політика оцінювання

Оцінювання здійснюється відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

#### Розподіл балів та критерії оцінювання

**Для студентів денної форми навчання галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина спеціальності Н4 Лісове господарство освітньо-професійної програми Лісове господарство**

**Критерії оцінювання:** з кожної із тем змістових модулів 1,2,3 які виносяться на практичні заняття, студент може отримати певну кількість балів. Загальна сума балів, яку студент отримує за поточний контроль – 70 (див. табл.1,2). **Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються** за результатами виконання лабораторних робіт. Для студентів денної форми навчання максимальна кількість балів за виконання практичної роботи – **4 бали**. Практична робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки. У разі несвоєчасного здавання лабораторних робіт їх приймання супроводжується додатковим усним захистом або ж за рішенням студента на нижчий бал. Цей захід, спрямований на виховання розуміння дедлайнів, додатково забезпечуватиме набуття *soft skills* фахового спілкування та особливостей тайм-менеджменту.

**Проміжний контроль (модульна контрольна робота)** проводиться письмово. Модульний зріз передбачає розв'язання тестових завдань та письмових питань відкритого типу, які складаються на основі лекційного курсу, практичних робіт і питань, які виносяться на самостійне опрацювання. Питання відкритого типу можуть бути у вигляді теоретичних запитань або задач. Правильне розв'язання тестового завдання оцінюється у **2 бали**. Правильна відповідь на теоретичне питання або правильний розв'язок задачі оцінюється у **5 балів**. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за модульну контрольну роботу – **30 балів**. Перескладання контрольних робіт відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний), що підтверджують неможливість або нездатність виконати завдання у встановлені строки. У разі відсутності студента на занятті він зобов'язаний його відпрацювати (графік відпрацювання знаходяться на дошці оголошень кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук).

**Політика викладача щодо студента відвідування занять** – відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

**Політика щодо академічної доброчесності** – списування під час проведення проміжних, а також підсумкових атестацій суворо заборонено (в тому числі із використанням мобільних пристроїв).

## Неформальна освіта при викладанні дисципліни

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»

([https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022\\_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F\\_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB\\_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2\\_%D0%92%D0%9D%D0%A3\\_i%D0%BC\\_%D0%9B.%D0%A3\\_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf](https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC_%D0%9B.%D0%A3_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf))

За умови підтвердження, що зміст пройдених студентом майстер-класів (семінарів, курсів тощо) відповідає темам освітнього компонента «Вступ до фаху», сертифікати участі в них (або інші підтверджуючі документи) будуть достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

**Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання лабораторних робіт і надавати їх для перевірки викладачу. У випадку відсутності студента на занятті з об'єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) термін здачі робіт може бути змінений. До підсумкової форми контролю (екзамену) здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати практичні роботи.

**Підсумковий контроль – екзамен.** Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає екзамен у письмовій формі. До екзамену студент допускається в разі отримання 35 балів поточного контролю. При цьому на екзамен вноситься **30 балів**, а бали, набрані за результатами модульної контрольної роботи, анулюються. В такому разі загальна оцінка підраховується як сума поточного й екзаменаційного контролю. Для отримання оцінки потрібно набрати певну кількість балів згідно шкали оцінювання.

Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання

### Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

## ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

### Модуль «Організація освіти і науки в Україні»

- Які ключові принципи лежать в основі державної політики у сфері освіти, і як вони реалізуються на практиці?
- У чому полягає автономія закладів вищої освіти, які її переваги та виклики?
- Які джерела фінансування освіти існують в Україні, і як вони впливають на доступність та якість освітніх послуг?
- Які основні функції виконує Національна академія наук України у розвитку науки та інновацій?
- Яке значення має Болонський процес для інтеграції української освіти у європейський освітній простір?
- Як забезпечується якість освіти через акредитацію, ліцензування та внутрішні системи контролю?
- Які проблеми стоять перед сучасною українською наукою та які можливі шляхи їхнього вирішення?
- Як війна вплинула на організацію освітнього процесу та проведення наукових досліджень?
- Які перспективи розвитку освіти й науки відкриваються для України в умовах євроінтеграції?

### Модуль «Лісове господарство в Україні»

- Які принципи державної політики визначають розвиток лісового господарства та як вони реалізуються у практичній діяльності?
- Як регулюється використання лісових ресурсів в Україні, які існують обмеження та механізми контролю?
- Які сучасні методи лісовідновлення застосовуються, які їхні переваги й недоліки, та як вони впливають на екологічний баланс?
- Як організовується охорона лісів від пожеж і шкідників, які інноваційні технології використовуються для моніторингу та захисту?
- Які економічні механізми сприяють розвитку лісового господарства, залученню інвестицій та міжнародній співпраці?
- У чому полягає значення недревних ресурсів лісу для економіки, культури та екології?
- Як цифрові технології змінюють управління лісами, моніторинг їхнього стану та планування розвитку?
- Які міжнародні програми підтримують розвиток лісового господарства України та які результати вони приносять?
- Які проблеми постають перед лісовим господарством у контексті зміни клімату та глобальних екологічних викликів?
- Які перспективи розвитку лісового господарства відкриваються в умовах євроінтеграції та переходу до сталого управління?

### Модуль «Академічна доброчесність»

- Що таке академічна доброчесність, які її основні принципи та як вони формують культуру освіти й науки?
- Які нормативні документи регулюють академічну доброчесність в Україні та як вони застосовуються у практиці закладів освіти?
- У чому полягає різниця між плагіатом та самоплагіатом, і чому обидва вважаються порушеннями?
- Які правила академічного письма допомагають уникати порушень доброчесності та формують культуру відповідального цитування?
- Як забезпечується етичність наукових досліджень та захист прав учасників?

- Які наслідки можуть мати порушення академічної доброчесності для студента, викладача та закладу освіти?
- Які інструменти використовуються для перевірки текстів на плагіат, наскільки вони ефективні та які їхні обмеження?
- Як можна формувати культуру доброчесності у студентському середовищі, які практики є найуспішнішими?
- Які приклади порушень академічної доброчесності трапляються найчастіше й які заходи допомагають їх попередити?
- Як міжнародні стандарти та практики впливають на розвиток академічної доброчесності в Україні та її інтеграцію у світовий освітній простір?

## 6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко В. Д., Фурдичко О. І. *Ліс і рекреація в лісі: навчальний посібник*. Львів: Світ, 2024. 230 с.
2. Гамор Ф. *Від української ініціативи – до транс'європейського об'єкта Всесвітньої природної спадщини: монографія*. Ужгород: ФОП Сабов А. М., 2019. 300 с.
3. Кравець П.В., Лакида П. І., Кременецька Є. О., Бондарук Г. В., Букша І. Ф. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні. Київ : Ін-т аграрної економіки, 2019. 250 с.
4. Козонущенко А. В. (упоряд.), Тіщенко І. І. (ред.). *Академічна доброчесність: виклики сучасності. Рекомендаційний бібліографічний список літератури*. Київ: Київський національний університет ім. Т. Шевченка, Наукова бібліотека ім. М. Максимовича, 2023. 31 с.
5. Левченко В. В., Основи фахової підготовки. Методичні вказівки для студентів з напрямку 6.090103. «Лісове і садово-паркове господарство» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр». Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2021. 22 с.
6. Лісове господарство України. Київ: Державний комітет лісового господарства України, 2022. 24 с.
7. Мосіяшенко В. А., Курок О. І., Задорожна Л. В. *Історія педагогіки України в особах: навчальний посібник*. Суми: Університетська книга, 2005. 266 с. 4. Плугатар Ю. В., Бойко П. М., Шевчук В. В. Екологічне лісознавство. навч. посіб. Херсон : Грінь Д. С., 2024. 246 с.
8. Пивоваров В. М. (керівник авт. колективу). *Академічна доброчесність: навчальний посібник*. Харків: Право, 2025. 256 с.
9. Полторацька Ю. *Академічна доброчесність: принципи та відповідальність – огляд нормативної бази, принципів та видів порушень*
10. Рижко О. *Плагіат як соціальнокомунікаційне явище*. Київ: Видавництво «Київський університет», 2017. 180 с.
11. Рускуліс Л. *Академічна доброчесність: навчально-методичний посібник* (Миколаїв, 2022) – практичний посібник із методикою роботи з науковим текстом та культурою академічного мовлення
12. Сухомлинська О. В., Березівська Л. Д., Гавриленко Т. Л. (упоряд.). *Антологія текстів з реформування освіти в Україні: програми, концепції, проекти (1991–2017)*. Київ: ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2019. 512 с. 5. Свириденко В. Є., Бабіч О. Г., Лісівництво: підручник. Київ: Арістей, 2018. 544 с.
13. Свириденко В.Є. Кузня лісогосподарських кадрів. Київ: Арістей, 2015. 152 с.
14. Топольний, Ф. П. Ліс та його ресурси : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. Кіровоград : КНТУ, 2017. 152 с.
15. Шершун, М. Х. Реформування системи лісового господарства України у контексті європейської перспективи розвитку : монографія . К. : ДІА, 2022. 335 с.